

Voorspelbaarheid

Het doel van voorspelbaarheid in het gedrag van de leerkracht is dat je daarmee duidelijkheid scheidt naar de leerlingen toe. Verder is het belangrijk veel contactmomenten met leerlingen te hebben. De leerlingen moeten weten wanneer ze hulp kunnen krijgen en wanneer dat even niet mogelijk is. Daarbij dient de leerkracht er op te letten dat de aandacht goed verdeeld wordt over de kinderen, zodat iedereen de aandacht krijgt die nodig is.

Om de instructie zo goed mogelijk te laten verlopen, maken we gebruik van het *effectieve instructiemodel*. Dat houdt in dat bij de lessen globaal de volgende fasen aan de orde komen:

- *Terugblik (waar hebben we het de vorige les over gehad, wat weten we al)*
- *Lesdoel bekend maken (deze les gaan we Leren)*
- *Uitleg van de taak geven*
- *Aangeven hoeveel tijd leerlingen krijgen voor de opdrachten*
- *afspraken over manier van werken maken/herhalen*
- *Aangeven wat leerlingen moeten doen als ze klaar zijn*
- *Wie heeft er nog een vraag?*
- *Duidelijk aangeven dat leerlingen mogen beginnen en hoge verwachtingen hebben van hun prestaties en manier van werken*

We hebben met elkaar de volgende doelen afgesproken:

- *De leerkracht is voorspelbaar*
- *de instructie verloopt volgens het model effectieve instructie*
- *De leerlingen weten wat er van hen wordt verwacht*
- *We bieden leerlingen structuur in het verloop van de dag en van de les*
- *leerlingen kunnen omgaan met uitgestelde aandacht*

Om deze doelen te bereiken hebben we een aantal dingen concreet afgesproken. Iedere BAS-cel kent een aantal succesindicatoren. Als we deze indicatoren verwezenlijken, voldoen we aan de BAS-eisen betreffende deze cel.

Succesindicator 1. Lesmomenten worden nadrukkelijk geopend en afgesloten.

a. De leerkracht biedt de leerlingen inzicht in de wijze waarop een les verloopt

De dag(delen) worden inzichtelijk gemaakt voor de leerlingen door middel van dagritme kaarten in de groepen 1 tot en met 3. Vanaf groep 4 wordt het programma op bord gezet. Dit wordt gedaan met behulp van kaartjes met daarop de vakgebieden. Deze worden op het bord gehangen. Daarachter kan de stof worden opgeschreven.

Om voor de leerlingen duidelijkheid te bieden wat betreft de doorlooptijd van een les, kunnen de lestijden worden aangegeven.

De les wordt geopend met een zin als: we gaan deze les ... (lesdoel).

De les wordt afgesloten met een evaluatie. Daarin wordt kort het product en het proces geëvalueerd. De leerkracht gaat na of de leerlingen de stof hebben begrepen en bespreekt de manier waarop er gewerkt is. Het is hierbij belangrijk dat de leerlingen zelf reflecteren op het proces.

*b. Leerkracht geeft indicatie van de doorlooptijd van een les
De leerlingen weten hoe lang ze ergens aan mogen werken.*

In groep 1 tot en met 4 wordt gewerkt met een time-timer.

Daarmee wordt aangegeven hoe lang de leerlingen ergens aan mogen werken.

Vanaf groep 4 worden de tijden bij het dagprogramma door de leerkracht aangegeven.

c. de leerkracht expliciteert verwachtingen naar leerlingen (prestatie, gedrag)

Tijdens lesopening maakt de leerkracht nadrukkelijk duidelijk wat er verwacht wordt van de leerlingen en aan welke regels er speciale aandacht wordt gegeven.

De leerkracht laat op een positieve manier merken dat er hoge verwachtingen zijn van prestatie en gedrag van de leerlingen.

We maken gebruik van een instructieblok. Dit blok geeft aan op welke manier er gewerkt wordt in de groep.

Succesindicator 2. Tijdens lesmomenten is de aandachtsverdeling gereguleerd

a. De leerlingen kennen het verschil tussen start-, hulp- en afsluitrondes

De leerlingen kennen de vaste looproute van de leerkracht door de klas en zij kennen het verschil tussen de rondes.

Het is belangrijk dat de leerlingen weten dat de leerkracht een looproute heeft. Deze route is vastgelegd op een plattegrond van de groep die in de klassenmap zit.

We onderscheiden de volgende rondes:

Groep 1 en 2: leerkracht loopt vaste rondes

Groep 3 t/m 8:

Startronde: leerlingen kunnen aan het werk. De leerkracht gaat na of de leerlingen zijn begonnen en geeft dit ook aan voor de ronde gelopen wordt.

Hulpronde: De leerkracht loopt een ronde en inventariseert de vragen van leerlingen. Leerlingen die instructie nodig hebben mogen naar de instructietafel.

Slotronde: De leerkracht loopt een ronde en kijkt of iedereen klaar is en maakt afspraken met leerlingen die niet klaar zijn.

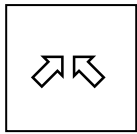
De leerkracht geeft tijdens het lopen van de rondes geen instructie. Leerlingen die dat nodig hebben worden verwezen naar de instructietafel. De rondes zijn bedoeld voor kleine aanwijzingen en inventariseren van instructiebehoefte van leerlingen.

Rondes mogen niet lang duren, anders weten leerlingen niet wanneer de leerkracht bij hen langs komt. Het moet voorspelbaar zijn voor leerlingen wanneer de leerkracht bij hen langs komt.

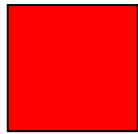
Als de leerkracht in een combinatiegroep bezig is met de andere groep is er geen gelegenheid om vragen aan de leerkracht te stellen.

b. In de klas worden symbolen en afspraken gebruikt om kinderen om te leren gaan met uitgestelde aandacht

We maken in alle groepen gebruik van een instructieblok. Het instructieblok heeft de volgende symbolen:

Samenwerken

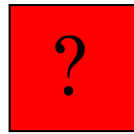
Zelfstandig werken. Je Mag geen hulp vragen

Zelfstandig werken. Je mag hulp vragen aan leerkracht of leerling

vrije situatie
Fluisteren

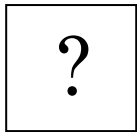

Zelfstandig werken. Je mag hulp vragen aan leerkracht

Werk neerleggen.
luisteren naar leerkracht

De leerlingen hebben zelf een eigen blokje. Op dit blokje staan de volgende symbolen:

Ik heb een vraag

Ik werk alleen

Je mag mij hulp vragen

Met het vraagteken kunnen de leerlingen aangeven of zij hulp van de leerkracht nodig hebben. De leerkracht kan dan tijdens het lopen van de ronde zien wie er een vraag heeft. De leerlingen steken geen vinger op als ze een vraag hebben, maar gebruiken hun blokje.

De leerkracht reageert niet op opgestoken vingers tijdens het zelfstandig werken, maar loopt een ronde en biedt dan hulp aan leerlingen die het blokje op het vraagteken hebben liggen. Leerlingen kunnen dus alleen iets vragen als de leerkracht een ronde loopt (uitgestelde aandacht). Het blokje helpt om de vraag te 'parkeren'.

Als een leerling helemaal niet verder kan (wat niet vaak het geval zal zijn), gaat de leerling verder met andere stof, tot de leerkracht langs komt. Het is ook mogelijk dat de leerling hulp vraagt aan een medeleerling als dat is toegestaan.

De leerkracht maakt consequent gebruik van het instructieblok en herhaalt de betekenis van de symbolen met grote regelmaat.

7. Er is een onderscheid tussen hulpcontacten en instructiecontacten

a. Kinderen kennen het verschil tussen hulp en instructie

De leerkracht maakt de leerlingen duidelijk wat het verschil is tussen hulp en instructie. Hulp wordt gegeven aan leerlingen die het wel snappen, maar niet aan het werk kunnen. Dit kan tijdens de rondes gebeuren.

Instructie wordt gegeven aan leerlingen die de leerstof niet begrijpen. Dit gebeurt aan de instructietafel.